

Art

Kagamitan ng Mag-aaral

Sinugbuanong Binisaya

.....Mibj&

Ang kagamitan sa pagtuturong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga edukador mula sa mga publiko at pribadong paaralan, kolehiyo, at / o unibersidad. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon sa action@deped.gov.ph.

Mahalaga sa amin ang inyong mga puna at mungkahi.

**Music, Art, Physical Education and Health – Unang Baitang
Kagamitan ng Mag-aaral sa Sinugbuanong Binisaya
Unang Edisyon, 2013
ISBN:**

Paunawa hinggil sa karapatang-sipi. Isinasaad ng Seksiyon 176 ng Batas Pambansa Bilang 8293: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa ano mang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng pamahalaan o tanggapan kung saan ginawa ang isang akda upang magamit sa pagkakakitaan ang nasabing akda. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang patawan ng bayad na *royalty* bilang kondisyon.

Ang mga akda / materyales (mga kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand names*, tatak o *trademarks*, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay sa nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsikapang mahanap at mahingi ang pahintulot ng mga may karapatang-ari upang magamit ang mga akdang ito. Hindi inaangkin ni kinakatawan ng mga tagapaglathala (*publisher*) at may-akda ang karapatang-arang iyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Br. Armin A. Luistro FSC
Pangalawang Kalihim: Yolanda S. Quijano, Ph.D.
Kawaksing Kalihim: Elena R. Ruiz, Ph.D.

Mga Bumuo ng Kagamitan ng Mag-aaral

Mga Konsultant: Music - Mauricia D. Borromeo; **Art** - Alice A. Pañares
P.E. – Larry A. Gabao, Ph.D.; **Health** – Evelina M. Vicencio Ph.D.

Mga Manunulat: Music - Cielito Margo Mirandilla; **Art** - Anna Victoria C. San Diego; **P.E.** – Salve A. Favila, Ph.D.; **Health** Lualhati F. Callo, Teodora D. Conde, Ph.D., Mark Kenneth S. Camiling, Josefina Era-De Guzman, Rhodora Ll. Formento, Flormay O. Manalo, at Jennifer E. Quinto

Mga Tagasuri: Music - Mauricia D. Borromeo at Ma. Blessed A. Cahapay;
Art - Alice A. Pañares; **P.E.** – Jenny J. Bendal; **Health** - Josefina A. Tuazon, Dr.PH, Milagros J. Arias, Ph.D., Cynthia L. Diaz, Bernadette Y. Santos, Ma. Lourdes G. Tayao, Ph.D., at Nerisa Beltran

Mga Tagasalin: Nena V. Miñoza, Virginia S. Cayon, Gea C. Alonso, Ninie C. del Rosario, Jennifer O. Artiaga, Aida J. Zafra, Caren S. Selgas, at Ritchie C. Barrera

Mga Tagasuri ng Wika: Atty. Manuel Lino G. Faelnar, Romeo S. Macan, Ph.D, at Jes Tirol

Mga Gumuhit ng Larawan: Music - Deo R. Moreno; **Art** - Zeena P. Garcia;
P.E. - Joey Loresto, Amphy B. Ampong, Jayson R. Gaduena;
Health - Erich D. Garcia, Jayson Villena, Mercedita S. Garcia

Mga Nag-layout: Editha F. Esperida, John Rey T. Roco, Allan R. Thomas, Maria Leonor M. Barraquias, at Anameyh R. Magtuba

Encoder: Jocelyn M. Conta

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

**Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat
(DepEd-IMCS)**

Office Address: 2nd Floor Dorm G, PSC Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600
Telefax: (02) 634-1054, 634-1072
E-mail Address: imcsetd@yahoo.com

Listahan sa mga Pagtulon-an

ART

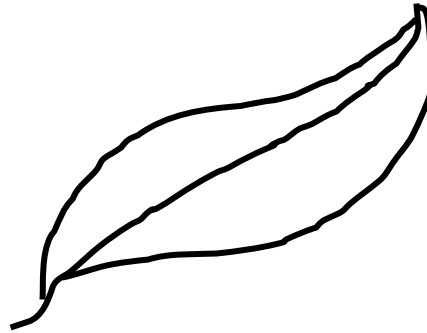
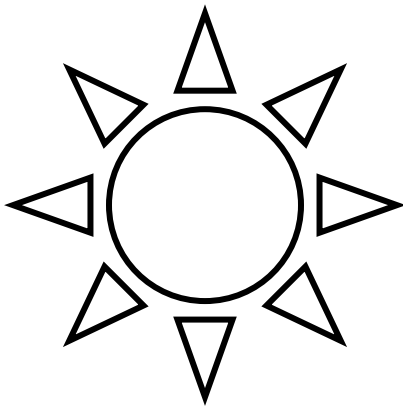
Yunit 2: Pagpintal	121
Pagtulon-an 10 ug 11: Kolor sa Kinaiyahan	121
Pagtulon-an 12 ug 13: Disenyo Sama sa Parol	122
Pagtulon-an 14: Pagpintal og Talan-awon sa Dagat	125
Pagtulon-an 15 ug 16: Talan-awon sa Dakbayan	126
Pagtulon-an 17: Pagpintal og Still Life	129
Pagtulon-an 18: Pagpintal sa Talan-awong Hinanduraw	130

Yunit 2 – Pagpintal

Pagtulon-an 10 ug 11: Kolor sa Kinaiyahan

Sama sa bangaw, adunay daghang kolor ang kinaiyahan. Makit-an ang mga kolor sa mga bato, mga tanom ug bisan pa gani sa balas!

Kopyaha ang ania sa ubos sa kuwaderno ug kolori ang mga butang sa kinaiyahan:

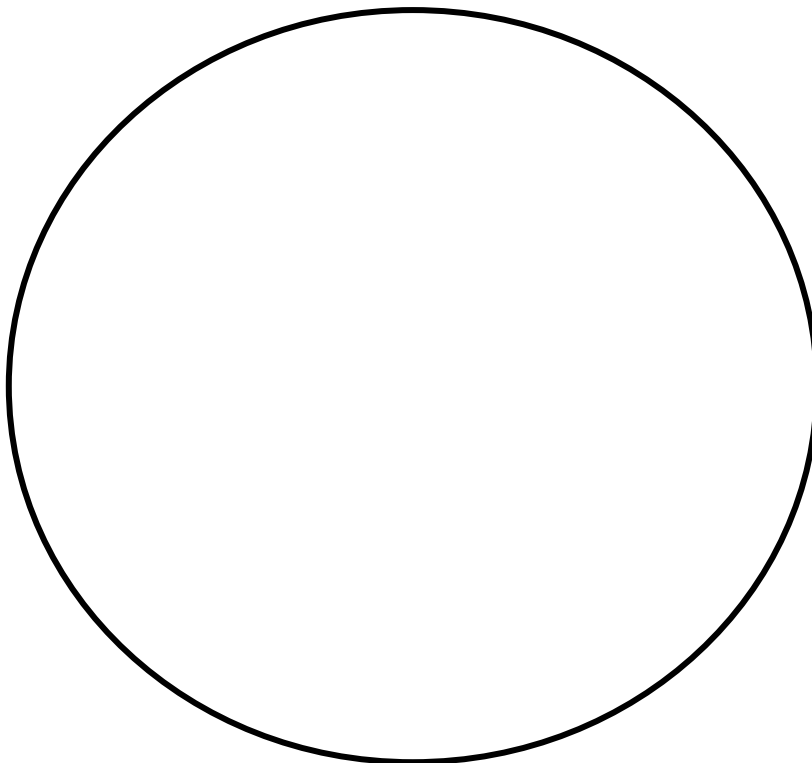
Imo bang madibuho ug mabutangan og kolor ang uban pang butang sa kinaiyahan? Buhata kini sa kuwaderno.

Pagtulon-an 12 ug 13: Disenyo Sama sa Parol

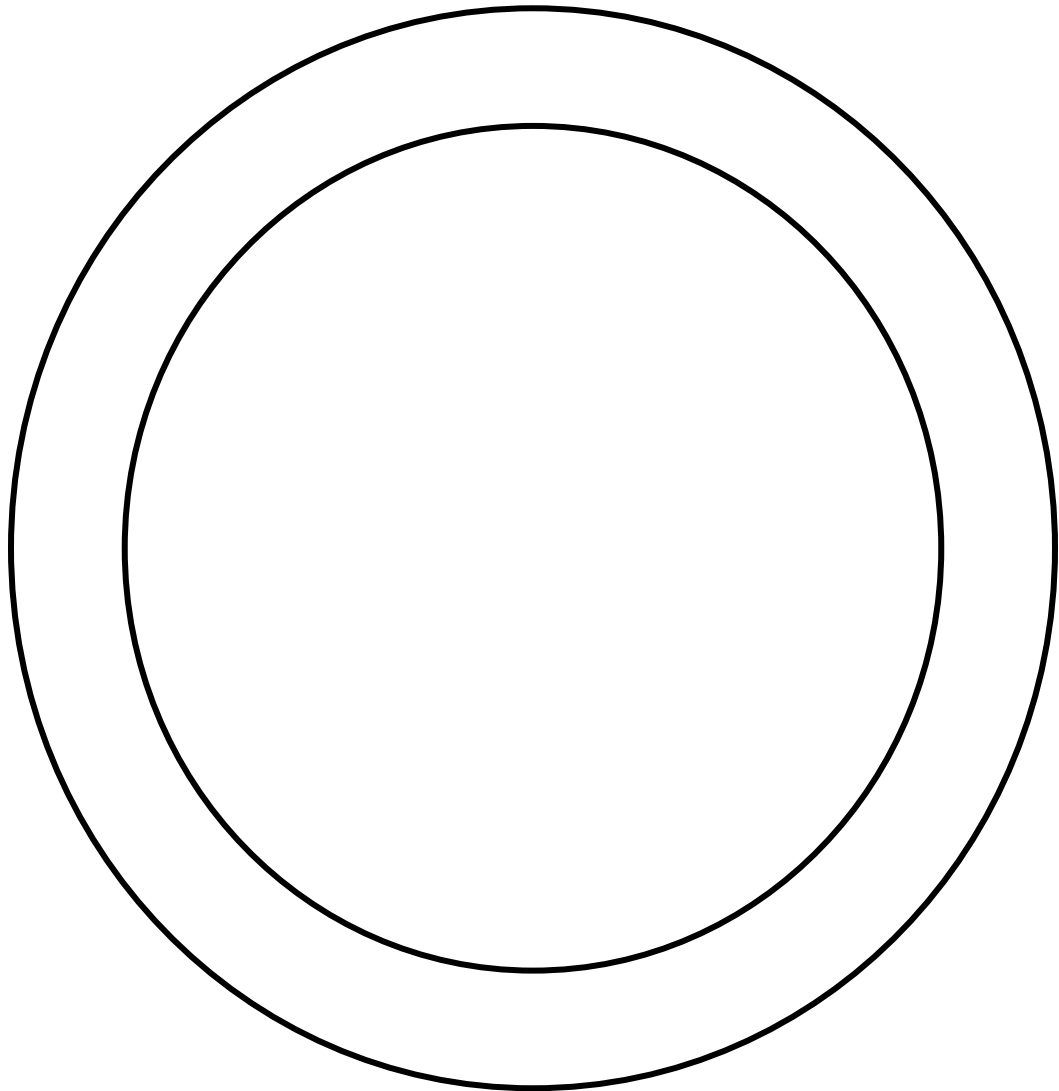
Makahimo ka og nagkalin-laing dibuho ug mga nindot nga disenyo gamit ang mga porma, linya, ug kolor.

Ang Parol makit-an nimo panahon sa Pasko. Nahibalo ba ka nga makahimo ka og imong kaugalingong disenyo gamit ang mga porma ug mga linya?

Kuhaa ang imong kuwaderno ug sulayi og himo sulod sa lingin:

Paghimo og duha ka lingin sa imong kuwaderno
sama sa ania sa ubos.

Ayaw kalimti pagkolor niini!

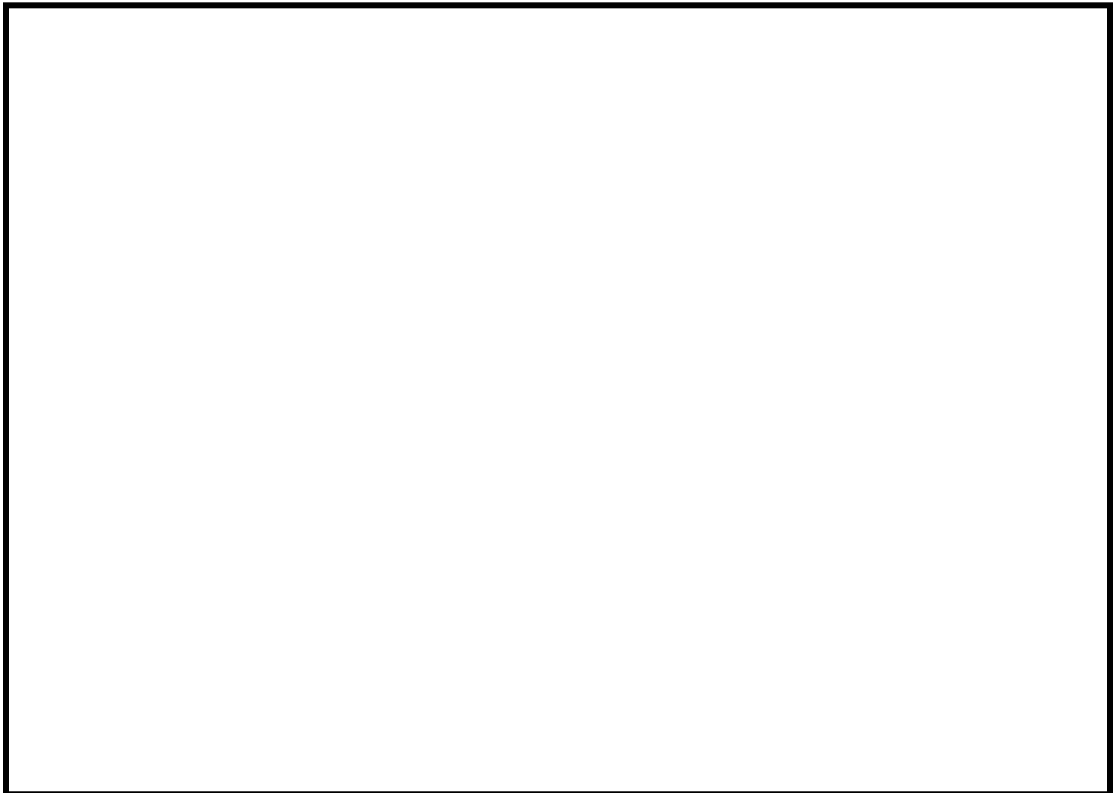
Mga Talan-awon sa Atong Palibot

(Pictures from the files of Z.P. Garcia)

Pagtulon-an 14: Pagpintal og Talan-awon sa Dagat

Pagbutang og laraw (**sketch**) sa imong talan-awon nga dagat o sapa o bisan unsang talan-awong tubig sa inyong lugar sa papel.

Unsa man ang imong nakit-an sa maong talan-awon nga imong gidrowing?

Unsa ang mga kolor o bulok niini?

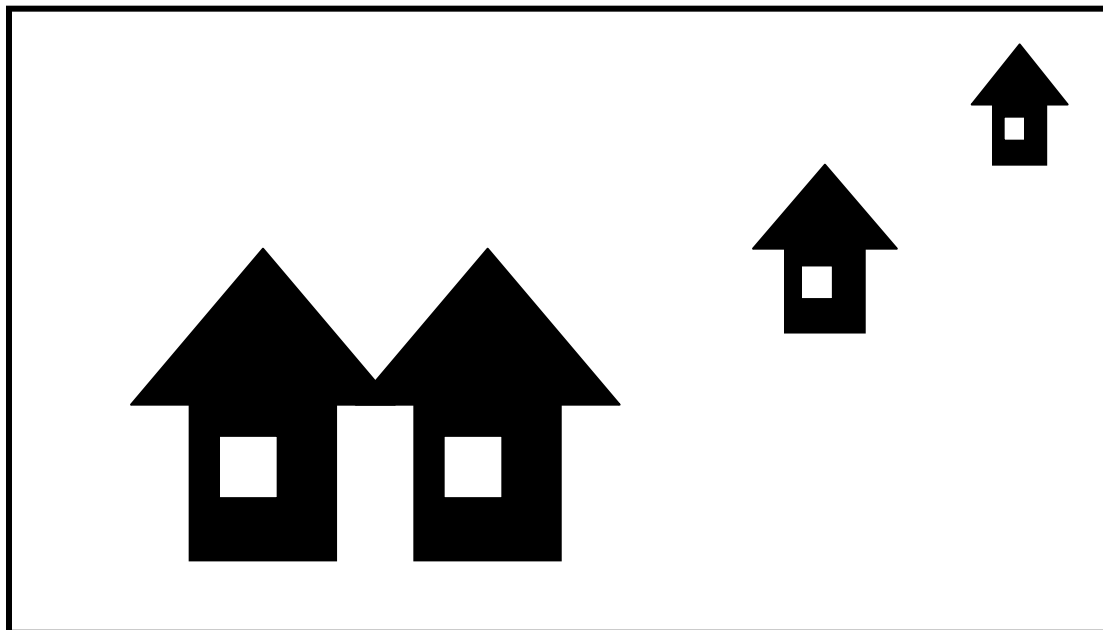

Pagtulon-an 15 ug 16: Talan-awon sa Dakbayan

Ang kasilinganan nga imong gidibuho kanhi gitawag og talan-awon sa dakbayan (**Cityscape**).

Ang talan-awon sa dakbayan nagpakita og usa ka siyudad .

Kon ikaw magdibuho og talan-awon sa dakbayan, ang butang nga anaa nahimutang sa ubos sa panid sa papel mas dagko ug mas duol tan-awon. Mao kini ang gitawag og kinadayagan o atubangan.

Makita ba nimo ang kinadul-an nga balay?

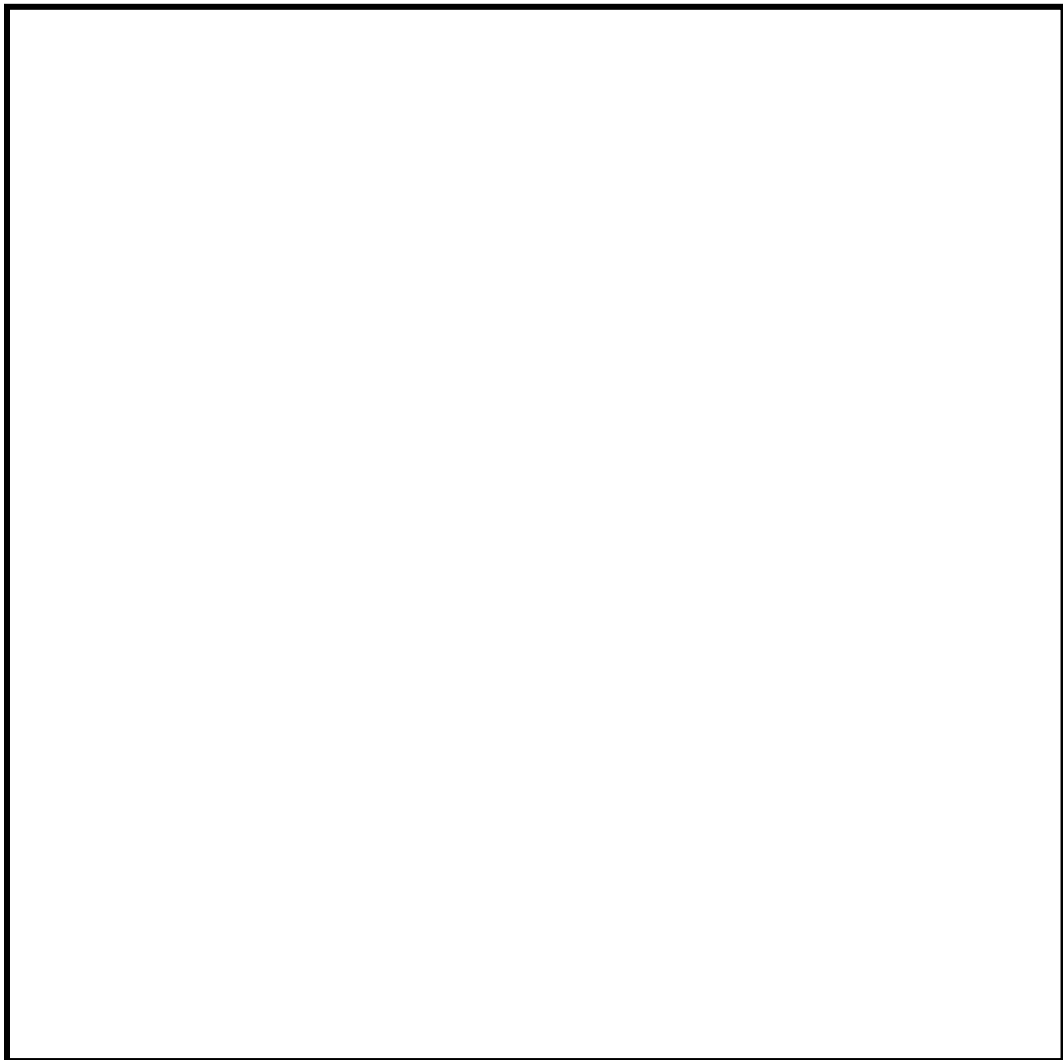
Ang kinalay-an usab nga balay?

Ang balay nga gamay nga makit-an sa layo, gitawag og likoran (**Background**).

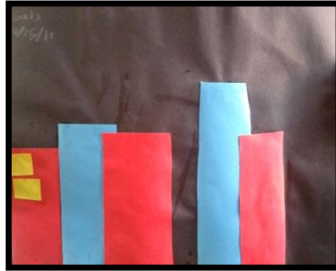
Unsa man nga bahin sa kasilinganan ang makit-an sa kinadayagan o atubangan (**foreground**)? Unsa usab ang anaa sa likoran (**background**)?

Unsa man ang imong makit-an nga gibuhat sa mga tawo sa balay o eskuylahan matag adlaw?

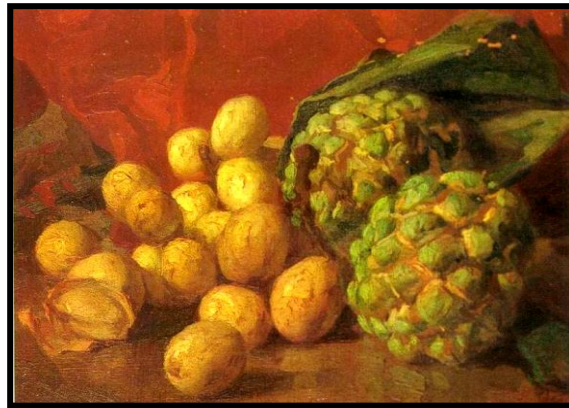
Tan-awa gamit ang **viewfinder**, ug idrowing sa papel:

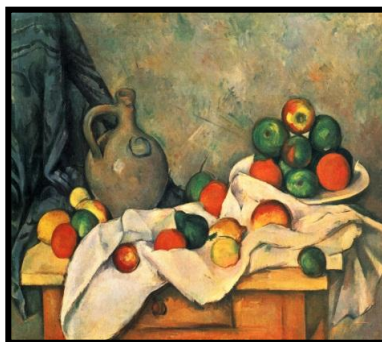
Cityscape collage
by Kids Ahoy
student, 2010
from Z.P. Garcia
and Color Wheel
pizza pie by
grade 1 student
Hope Christian
HS, SY 08-09,
from Z.P. Garcia

"Birds" by Abdul Mari Imao from Z.P. Garcia file

"Atis and lanzones" by Fernando Amorsolo from
<http://www.micheatsandshops.com>

"Still life" by Paul Cezanne, 1893 from
<http://www.susanwellingtonart.wordpress.com>

"Music and Violin" by Russov Lev
<http://www.commonswikimedia.org>

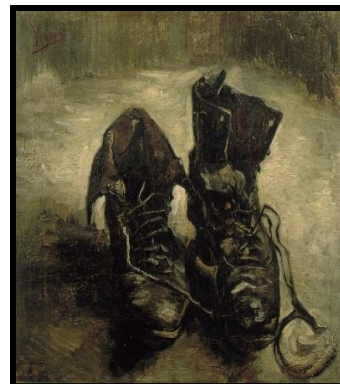

"Chaudron et prunes" by Alfred
Arthur Brunel Neuville
<http://www.commonswikimedia.org>

LEFT: The Philippine Flag
from
<http://www.commonswikimedia.org>

RIGHT: "A pair of shoes" by
Vincent Van Gogh from
<http://www.commonswikimedia.org>

Hulagway sa Walay Kinabuhing Butang ug Kolor

Pagtulon-an 17: Pagpintal og Still Life

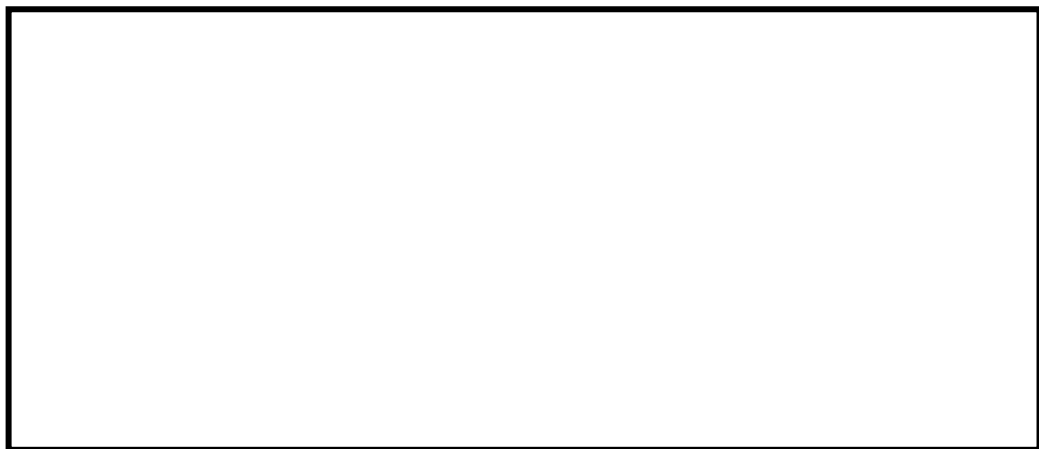
Sa alampat, ang gidrowing o gipintal nga mga butang gitawag og **Still Life** o hulagway nga dili molihok.

Usahay ang mga maalampaton (**artists**) mogamit og mga prutas; apan mahimo ra ang paggamit og uban pa nga mga butang sama sa gamit sa eskuylahan, o mga botelya, ug uban pa.

Sulayi kini:

Pagpundok og mga butang nga magkapareha ang gamit, sama sa gamit sa eskuylahan, o mga butang gamit sa pagkaon; sama sa plato, baso, kutsara ug tinidor.

Idrowing ang mga butang sa kuwaderno.

Karon, pundoka ang mga butang sa taas sa lamisa. Idrawing kini nga mga butang sa kuwaderno. Kolori usab kini.

Kaanindot!

Karon, nakadrawing ka og usa ka **Still Life!**

Makahuna-huna ba ka og ulohan sa imong **Still Life?**

Ulohan: _____

**Pagtulon-an 18: Pagpintal sa Talan-awong
Hinanduraw**

